

Ухвалено:
вченою радою Вищого державного
навчального закладу України
«Українська медична стоматологічна академія»
протокол № 8 від 30.03. 2016 р.

Затверджено:
наказ ректора
від 31.03.2016 р., № 89

ПОЛОЖЕННЯ

**про порядок присвоєння вчених звань
науково-педагогічним працівникам**

**Вищого державного навчального закладу України
«Українська медична стоматологічна академія»**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ:

1. Це Положення визначає порядок присвоєння науково-педагогічним працівникам академії вчених звань професора, доцента, старшого дослідника з основними критеріями оцінки їх науково-педагогічної або наукової діяльності, а також порядок позбавлення вчених звань, затверджених МОН України.
2. Дане Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 року № 656 «Деякі питання реалізації ст. 54 Закону України «Про вищу освіту», наказу МОН України № 13 від 14.01.2016 року «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам».
3. Науково-педагогічні працівники – це особи, які за основним місцем роботи у вищих навчальних закладах провадять навчальну, методичну, наукову (науково-технічну) та організаційну діяльність.

Наукові працівники – це особи, які за основним місцем роботи та відповідно до трудового договору (контракту) професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-організаційну діяльність та мають відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання.

Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів регулюється законодавством про наукову і науково-технічну та інноваційну діяльність.

4. В Україні присвоюються такі вчені звання:

- старший дослідник;
- доцент;
- професор.

5. Рішення про присвоєння вчених звань професора, доцента та старшого дослідника науковим і науково-педагогічним працівникам приймаються вченою радою академії.

6. Вчені звання присвоюються науковим і науково-педагогічним працівникам академії, для яких академія є основним місцем роботи.

7. Вчені звання професора та доцента присвоюються особам, які професійно провадять науково-педагогічну діяльність, а старшого дослідника – особам, які професійно провадять наукову або науково-технічну діяльність.

8. Рішення вченої ради академії про присвоєння вченого звання старшого дослідника приймається з урахуванням відгуків не менше шести працівників, які працюють в академії – фахівців, яким з відповідної галузі знань (науки) та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора, доцента чи старшого дослідника (старшого наукового співробітника).

Якщо в академії, де працює здобувач вченого звання старшого дослідника:

- немає достатньої кількості висококваліфікованих фахівців з відповідної спеціальності, то вчена рада може розглядати питання щодо присвоєння вченого звання здобувачу із врахуванням відгуків фахівців інших вищих навчальних закладів або наукових установ, яким з відповідної галузі знань та спеціальності присуджено науковий ступінь доктора наук, доктора філософії (кандидата наук) та/або присвоєно вчене звання професора, доцента чи старшого дослідника (старшого наукового співробітника);
- немає висококваліфікованих фахівців з відповідної спеціальності, то за клопотанням Української медичної стоматологічної академії, в якій

працює здобувач вченого звання, питання щодо присвоєння вченого звання старшого дослідника може розглядати вчена рада іншого вищого навчального закладу або наукової установи.

9. Рішення вченої ради академії про присвоєння вченого звання приймається таємним голосуванням. Засідання вченої ради вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше ніж дві третини її членів. Рішення вченої ради вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало не менше ніж три чверті від кількості членів вченої ради, присутніх на засіданні.

10. Рішення вченої ради академії про присвоєння вченого звання затверджується атестаційною колегією МОН України.

Рішення вченої ради про присвоєння вченого звання набирає чинності з дати набрання чинності наказом МОН України про затвердження рішення вченої ради та видачу відповідного державного документа про присвоєння вченого звання на підставі рішення атестаційної колегії МОН України.

**Особи, які претендують на присвоєння вченого звання професора,
повинні:**

1. Займатися науковою-педагогічною роботою на посадах науково-педагогічних працівників не менш як 10 навчальних років, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі на посаді професора, завідувача кафедри, зокрема, за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою.

2. Мати:

- науковий ступінь доктора медичних (біологічних) наук;
- вчене звання доцента або старшого дослідника (старшого наукового співробітника);
- навчально-методичні та наукові праці, що використовуються в навчальному процесі, опубліковані після захисту докторської дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше 3-х публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не

є перекладами з інших мов (за рішенням вченої ради академії відсутність достатньої кількості таких наукових праць може бути замінена публікацією монографії англійською мовою в одному з міжнародних видавництв тиражом не менше 500 екземплярів, перелік яких визначається рішенням вченої ради);

- видану одну монографію (одноосібно чи у співавторстві);
- виданий одноосібно або у співавторстві (до трьох осіб разом із здобувачем) підручник, навчальний, навчально-методичний посібник з грифом МОН чи МОЗ України, що відповідає профілю кафедри, на якій працює здобувач.

3. Які:

- здійснюють освітню діяльність за відповідною спеціальністю на відповідному рівні вищої освіти та викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, що входить до Організації економічного співробітництва та розвитку) (ОЕСР) на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри та на засіданні науково-методичної комісії академії /факультету/, і які застосовують у власній педагогічній діяльності e-learning, мультимедійні та інші інтерактивні засоби навчання;
- мають сертифікат, відповідно до Загальноєвропейської рекомендації, з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови або наявність у здобувача не менш як 10 праць, опублікованих англійською мовою у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science та не є перекладами з інших мов;
- пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній установі) в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та/або Європейського Союзу (ЄС), або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують;
- здійснюють керівництво з виконання науково-дослідної роботи;

- провели дві опоненції дисертаційних робіт (на апробаційній або спеціалізованій радах);
- які провели відкриту лекцію та мають рецензію трьох провідних фахівців академії за профілем навчально-методичної і наукової роботи;
- організували і провели Всеукраїнську конференцію (стосується завідувачів кафедр);
- вільно володіють комп'ютером на рівні користувача;
- підготували не менш як одного доктора філософії (кандидата наук) з представленням його автореферату і диплому.

**Особи, які претендують на присвоєння вченого звання доцента,
повинні:**

1. Займатися науково-педагогічною роботою на посадах науково-педагогічних працівників не менш як 5 навчальних років, у тому числі останній календарний рік на одній кафедрі на посаді доцента, завідувача кафедри, зокрема за сумісництвом або за трудовим договором (контрактом) з погодинною оплатою.

2. Яким присуджений науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук.

3. Які мають:

- навчально-методичні та наукові праці, що використовуються в навчальному процесі, опубліковані після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше 2-х публікацій у періодичних виданнях, включених до наукометричних баз Scopus або Web of Science, та які не є перекладами з інших мов;

- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови.

4. Які:

- видали одноосібно або у співавторстві (до 3-х осіб разом із здобувачем) підручник, навчальний, навчально-методичний посібник з грифом МОН чи МОЗ України, що відповідає профілю кафедри, на якій працює здобувач;

- які викладають навчальні дисципліни державною мовою та/або мовою країни, яка входить Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), на високому науково-методичному рівні, що підтверджено висновком кафедри та на засіданні науково-методичної комісії академії /факультету/, які застосовують у власній педагогічній діяльності e-learning, мультимедійні та інші інтерактивні засоби навчання та технології;
- провели відкриту лекцію та мають рецензії трьох провідних фахівців академії за профілем навчально-методичної і наукової роботи;
- які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) у станіві в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та/або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи та інші документи, які це підтверджують, або взяли участь із усною доповіддю у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у країні, що входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та/або Європейського Союзу (ЄС);
- вільно володіють комп'ютером на рівні користувача.

Особи, які претендують на присвоєння вченого звання старшого дослідника, повинні:

Зараховуватися на посади після обрання за конкурсом чи в порядку атестації, зокрема за сумісництвом.

1. Мати:

- присуджений науковий ступінь доктора філософії (кандидата наук), доктора наук;
- стаж наукової роботи не менш як 5 років на посаді старшого наукового співробітника, провідного наукового співробітника, головного наукового співробітника, доцента, професора, заступника завідуючого (начальника) та завідуючого (начальника) науково-дослідним відділом (відділенням,

сектором, лабораторією), завідуючого кафедрою або директора, заступника директора з наукової роботи, вченого секретаря, за умови успішної роботи на зазначених посадах не менше календарного року.

2. Які мають:

- наукові праці, опублікованих після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях, з яких не менше 2-х публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science та не є перекладами з інших мов;
- видану одноосібно або у співавторстві (до 3-х осіб разом із здобувачем) монографію, посібник, методичні рекомендації з грифом МОН чи МОЗ України за профілем наукової діяльності здобувача.

3. Які:

- можуть підтвердити шляхом надання сертифікату відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не менше B2) з англійської мови;
- які пройшли навчання, стажування або працювали у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) у станіві в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та/або Європейського Союзу (ЄС), або є (чи були) керівниками/виконавцями проектів, які фінансуються зазначеними країнами, та мають відповідні сертифікати, свідоцтва, дипломи чи інші документи, які це підтверджують, або взяли участь із усною доповіддю у роботі не менш як однієї наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару), проведеної у зазначених країнах.

Порядок розгляду кандидатур на присвоєння вчених звань:

1. Атестація здобувачів вченого звання професора і доцента здійснюється на кафедрі, де вони працюють. При цьому профіль педагогічної роботи претендента повинен відповідати основному напрямку діяльності даної кафедри. Якщо здобувач працює на багатопрофільній кафедрі, то у рішенні

щодо присвоєння вченого звання вказується основний курс, який він викладає.

2. Розгляд атестаційних матеріалів здобувачів вчених звань здійснюється вченою радою академії за висновком кафедри та науково-методичної комісії академії /факультету/.

3. На засіданні кафедри у присутності не менш ніж двох третин членів кафедри заслуховується звіт про науково-педагогічну діяльність здобувача та результати проведеної відкритої лекції.

4. За результатами розгляду атестаційних матеріалів кафедра:

- готує висновок, яким підтверджується високий науково-методичний рівень викладання навчальних дисциплін та відповідність здобувача заявленому вченому званню, і передає секретарю вченої ради академії;

- рекомендує доопрацювати атестаційні матеріали.

Рішення кафедри приймається більшістю голосів від складу кафедри відкритим або таємним голосуванням (за вибором членів кафедри).

Повторно атестаційні матеріали розглядаються на кафедрі після доопрацювання.

5. Підготовку претендентів та документацію до розгляду питання про присвоєння вчених звань здійснює вчений секретар.

Кандидат на присвоєння вченого звання подає на ім'я ректора академії заяву про розгляд питання щодо присвоєння вченого звання з візою завідувача кафедри (проректора або декана) та додатки до заяви:

- згода на збір та обробку персональних даних здобувача;
- витяг з рішення науково-методичної комісії академії /факультету/ та засідання кафедри при обговоренні звіту претендента на вчене звання;
- витяг засідання кафедри при обговоренні проведеної відкритої лекції та рецензії трьох провідних фахівців академії, які були на ній присутні;

- звіт про навчально-методичну, наукову, лікувальну, виховну, організаційну діяльність здобувача, підписаний ним особисто та завідувачем кафедри, проректором або деканом факультету;
- характеристику, підписану завідувачем кафедри, проректором або деканом факультету;
- список опублікованих наукових та навчально-методичних праць, де є наукові праці, опубліковані після захисту дисертації у вітчизняних та/або іноземних (міжнародних) рецензованих фахових виданнях та публікації, що включені до міжнародних наукометричних баз Scopus або Web of Science;
- кількість підготовлених докторів філософії (кандидатів наук) для здобувачів вченого звання професора;
- довідку з відділу кадрів академії про стаж роботи на посадах науково-педагогічних та/або наукових працівників;
- сертифікат відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови;
- особовий листок обліку кадрів;
- засвідчені підписом ученого секретаря вченої ради та скріплені печаткою академії копії трудової книжки, першої сторінки паспорта, диплома про вищу освіту, диплома доктора та кандидата наук, атестата доцента або старшого наукового співробітника, документів про удостоєння відповідного почесного звання або інших нагород, посвідчень про підвищення кваліфікації тощо;
- копія свідоцтва про зміну імені, засвідчена в установленому порядку (у разі зміни здобувачем вченого звання імені);
- довідка з основного місця роботи та витяги з наказів про зарахування на посаду та звільнення з посади додатково для осіб, які працюють за сумісництвом;
- довідка про науково-педагогічну, наукову діяльність на посадах в академії;

- автореферати здобувача та підготовлених докторів філософії (кандидатів наук);
- біографічні дані здобувача до протоколу вченої ради;
- друкована науково-методична продукція (підручники, посібники) з копією дозволу на видання МОЗ або МОН України;
- бюлетені для таємного голосування.

6. Відповідальність за своєчасну і достовірну підготовку документів на вчену раду та оформлення і представлення до МОН України атестаційних справ покладається на вченого секретаря академії.

7. Роз'яснення щодо оформлення документів атестаційної справи надає вчений секретар.

8. Підготовка документів для розгляду на вчену раду академії здійснюється не пізніше, ніж протягом 10-ти діб після отримання пакету документів, зазначених у п. 1 цього Положення.

9. Вчений секретар після прийняття вченою радою рішення про присвоєння здобувачу вченого звання протягом 15 днів оформлює його атестаційну справу та надсилає її до МОН України.

10. Вчена рада на запити МОН України надає додаткову інформацію і матеріали про діяльність здобувача вченого звання, процедуру його атестації.

Порядок оскарження:

1. Вчена рада має право прийняти рішення про відмову у присвоєнні вченого звання з причин невідповідності здобувача на отримання вченого звання встановленим МОН України критеріям.

2. Науково-педагогічний працівник, якому відмовлено в присвоєнні вченого звання має право подати апеляцію на рішення вченої ради академії не пізніше ніж протягом двох місяців після прийняття вченою радою такого рішення.

Апеляційна скарга повинна містити аргументи по суті причин відмови, з посиланням на норми законодавства.

У разі надходження апеляції до вченої ради формується склад апеляційної комісії, крім випадків, коли апеляція не містить аргументів по суті виявлення недоліків. Апеляційна комісія формується у складі голови та членів комісії. Рішення щодо утворення апеляційної комісії та затвердження її складу приймає вчена рада.

Апеляційна комісія готує висновок, який підписується всіма членами комісії.

3. На підставі висновку апеляційної комісії вчена рада приймає рішення про задоволення або про відмову у задоволенні апеляції.

Якщо апеляцію здобувача вченого звання задоволено, то вчена рада може прийняти рішення про присвоєння вченого звання та в установленому порядку надіслати до МОН України атестаційну справу здобувача вченого звання.

4. Українська медична стоматологічна академія має право рішенням вченої ради позбавляти науково-педагогічних працівників доплат за вчені звання професора, доцента, старшого дослідника при їх подальшій роботі у вищому медичному навчальному закладі в разі відсутності у їх особистому доробку:

- регулярних публікацій у фахових та провідних міжнародних наукометричних базах (Scopus) та/або Web of Science;
- видання науково-методичної продукції (підручників, посібників, монографій, методичних рекомендацій, інформаційних листів тощо);
- здійснення керівництва і виконання науково-дослідних робіт;
- організації і проведення Всеукраїнських науково-практичних та навчально-наукових конференцій з участю міжнародних фахівців;
- подальшої підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів.

Позбавлення вчених звань

1. Позбавлення вчених звань здійснюється відповідно до порядку їх присвоєння і розглядається атестаційною колегією МОН України:

- у разі надходження до МОН України рішення вченої ради про позбавлення вченого звання;

- за клопотанням вченої ради, яка надсилала до МОН України документи щодо присвоєння вченого звання;

- у разі виявлення МОН України порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань;

- відповідно до рішення суду.

2. Для вивчення обставин, пов'язаних з порушенням питання про позбавлення вченого звання, на засіданні вченої ради із числа її членів утворюється комісія, кількісний та персональний склад якої визначається вченою радою.

3. У 15-денний термін після розгляду питання про позбавлення працівника вченого звання до МОН України надсилаються наступні документи:

- рішення (клопотання) вченої ради про позбавлення вченого звання;

- оригінал протоколу засідання лічильної комісії;

- копії документів про присвоєння вченого звання;

- інші документи, що підтверджують порушення вимог законодавства з питань присвоєння вчених звань.

4. Атестаційна колегія МОН України відповідно до законодавства затверджує рішення вченої ради про позбавлення (позбавляє) вченого звання з урахуванням всіх матеріалів справи і результатів попереднього експертного розгляду.

На підставі рішення атестаційної колегії МОН України атестат особи, позбавленої вченого звання, визнається недійсним.

5. Вчена рада на запити МОН України надає інформацію, документи і матеріали, необхідні для розгляду питання про позбавлення вченого звання.